

HERHUISVESTING BASISCHOLEN

DE GAGELS

Doorstartnotitie

Gemeente Steenwijkerland
Afdeling Maatschappelijke Ondersteuning
Ulbe Koopman
Versie definitief
september 2013

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Geschiedenis
3. Jongste ontwikkelingen
4. Gemeentelijk onderwijshuisvestingsbeleid
 - 4.1. staat van onderhoud scholen
 - 4.2. rapport Integraal huisvestingsoverzicht Basisonderwijs
 - 4.3. onderwijshuisvestingbeleid - visie op infrastructuur onderwijs
5. Scholen
 - 5.1. Emmaschool
 - 5.2. Johan Frisoschool
6. Aanvullende voorzieningen
 - 6.1. kinderopvang Op Kop
 - 6.2. kinderopvang Accrete
 - 6.3. Stichting Peuterspeelzaal Steenwijkerland / Speelwerk
7. Scholenverzamelgebouw
8. locaties
 - 8.1. Schaepmanstraat-Troelstrastraat
 - 8.2. Sportlust
 - 8.3. W. van Engenstraat
9. Locatiekeuze
10. Vervolgonderzoek en voorbereidingskrediet
11. Advies

Bijlage

overzichttekening

1. Inleiding

De wijk De Gagels is gerenoveerd. De realisatie van de nieuwe wijk Kornputkwartier is in volle gang. Op lange termijn zal nagedacht worden over een herinvulling van de naastgelegen Sportlust/Betap-Crilux-locatie.

Het voedingsgebied van de basisscholen in de wijk De Gagels wordt hierdoor groter.

De huidige scholen zijn relatief oud en een afweging rond renovatie resp. vervangende nieuwbouw dient zich aan. Door de bouw van een nieuwe sporthal zal de bestaande gymzaal in de wijk buiten gebruik worden gesteld en zeer waarschijnlijk worden afgebroken.

Deze feiten gaven in 2010 aanleiding tot het doen van onderzoek naar de mogelijke herstructurering van voorzieningen in de wijk de Gagels op het gebied van onderwijs, welzijn en zorg. Het opgestelde rapport "Haalbaarheidsonderzoek herhuisvesting basisscholen De Gagels" heeft geen vervolg gekregen.

Deze doorstartnotitie heeft tot doel het proces opnieuw in gang te zetten om de onderwijshuisvesting in De Gagels c.a. toekomst bestendig te positioneren.

Het rapport mondt uit in een advies een krediet beschikbaar te stellen voor nader onderzoek naar een passende locatie voor onderwijshuisvesting, te treffen voorzieningen en het opstellen van een kostenoverzicht.

Deze notitie is in overleg met en met inbreng van de schoolbesturen Op Kop en Accrete tot stand gekomen.

2. Geschiedenis

In de wijk staan 3 scholen: een openbare basisschool (Emmaschool) staande onder bestuur van Op Kop, een Prot. Chr. Basisschool (Johan Frisoschool) staande onder bestuur van Accrete en een basisschool op gereformeerde grondslag (De Wegwijzer) staande onder bestuur van VGPO (Vereniging Gereformeerd Primair Onderwijs) De Zevenster. Deze scholen zijn relatief oud en aan onderhoud c.q. vervanging toe.

Het complex van de Johan van de Kornputkazerne is in ontwikkeling gebracht. Leerlingen woonachtig in het nabij De Gagels gelegen Kornputkwartier zullen normaliter gaan naar de scholen in De Gagels. Het voedingsgebied van deze scholen wordt met de invulling van deze nieuwe wijk groter. Grenzend aan de wijk De Gagels ligt het braak liggende terrein Sportlust/Betap-Criluxlocatie. Op de lange termijn zal over de invulling van dit terrein worden nagedacht.

Reden om onderzoek te plegen naar de haalbaarheid van herhuisvesting van het onderwijs. Om een algehele herstructurering van de voorzieningen in de wijk niet op voorhand uit te sluiten zijn de welzijnsvoorzieningen in de onderzoeksopdracht meegenomen. De idee was om alle wijkvoorzieningen te gaan clusteren.

BCN-Drachten heeft het haalbaarheidsrapport opgesteld. Het in 2010 gepresenteerde rapport concludeerde dat een Multi Functionele Accommodatie haalbaar was. Het draagvlak voor een MFA werd echter gekoppeld aan een aantal randvoorwaarden.

Het vertrek van een school uit de wijk en de gestelde randvoorwaarden leidde er uiteindelijk toe dat het rapport geen vervolg kreeg.

3. Jongste ontwikkelingen

Door het wegvallen van een partner in de Bredeschool Steenwijk West heeft het gemeentebestuur VGPO De Zevenster, schoolbestuur van de in de wijk De Gagels staande basisschool De Wegwijzer, aangeboden de lege plek in de Bredeschool in te vullen. Dit aanbod is aanvaard, waardoor De Wegwijzer uit de wijk De Gagels vertrekt. De verhuizing van De Wegwijzer staat gepland rond de jaarwisseling/begin 2014.

De Emmaschool kreeg te maken met weglek van leerlingen, waardoor het leerlingental daalde. De school kampt nu met grote leegstand.

Het leerlingental van de Johan Frisoschool is gestegen. De school heeft een structureel ruimtegebrek.

Er is sprake van scheefgroei in leerlingenstroom, de jarenlange vaste verhouding in het leerlingenaantal is zoek. Dit wringt in de onderwijsruimtebehoefte bij beide scholen. Schoolbestuur Accrete heeft ervoor gekozen niet meer in het gebouw te investeren. Ook van een verzoek om een voorziening in de huisvesting voor permanente uitbreiding bij de gemeente wordt vooralsnog afgezien. Accrete wil daarmee voorkomen dat een mogelijk proces tot herstructurering van de onderwijshuisvesting in de wijk wordt gefrustreerd. Zij wacht daarom eerst definitieve besluitvorming over de onderwijshuisvesting in de wijk af. De problematiek op grond waarvan in 2010 besloten is tot het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek heeft zich sindsdien verscherpt.

4. Gemeentelijk onderwijshuisvestingsbeleid

4.1 Staat van onderhoud scholen

Om een beter inzicht te krijgen over de algehele staat van onderhoud van de schoolgebouwen heeft de gemeente een renovatiescan laten uitvoeren. Deze scan gaf als uitkomst dat 25% van de schoolgebouwen elementen bevat met een conditie 4. Een aanduiding voor een verouderingsproces dat door de gemeente is aangemerkt als een conditie dat een afweging rond renovatie rechtvaardigt. De beide in de wijk De Gagels staande scholen bevatten elementen met conditie 4.

4.2 Rapport Integraal Huisvestingsoverzicht Basisonderwijs

Ten tijde van het Haalbaarheidsrapport in 2010 was het gemeentelijk onderwijshuisvestingsbeleid geheel gericht op de uitvoering van de Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting. Veel schoolgebouwen dateren van de jaren '50, '60 en '70. Deze scholen zouden intussen voor grootschalig onderhoud in de vorm van renovaties in aanmerking komen. De inrichting van deze scholen voldoen ook niet meer aan de eisen die het onderwijs daar op basis van de huidige onderwijskundige en didactische inzichten aan stelt.

Om feitelijke gebouwgegevens inzichtelijk te maken is een rapport Integraal Huisvestingsoverzicht Basisonderwijs opgesteld. Hierin zijn gebouwgerelateerde gegevens, als onderhoud, kosten, boekwaarden opgenomen. Een renovatiescan op schoolgebouwen ouder dan 1980 is uitgevoerd. Dit rapport diende als onderligger van en voeding voor nader te onderbouwen en te formuleren onderwijs huisvestingsbeleid.

4.3 Onderwijshuisvestingbeleid - visie op infrastructuur onderwijs

De visie op onderwijshuisvesting op de lange termijn is verwoord in een raadsbrief, als oplegger bij het Rapport Integraal Huisvestingsoverzicht Basisonderwijs.

Het onderwijs is sterk in beweging. Elke school heeft zijn eigen ontstaansgeschiedenis en heeft een eigen ontwikkeling ondergaan. Deze ontwikkeling staat niet stil. Door bestuurlijke schaalvergroting, plaatselijke demografische ontwikkelingen van groei en krimp van leerlingenaantallen, vrije en minder voorspelbare schoolkeuzes door ouders, visie van schoolbesturen op onderwijs en opvang (bijvoorbeeld kindcentra) is de (behoefte aan) huisvesting minder voorspelbaar geworden.

Deze problematiek vraagt om een nieuwe visie op onderwijshuisvesting. Als richtpunt wordt gekozen dat alle leerlingen per voedingsgebied samen worden gebracht op één locatie. Op die locatie wordt het onderwijs aangeboden in een scholenverzamelgebouw. Een gebouw waarin de in het voedingsgebied aanwezige scholen als zelfstandige scholen – zonder voorwaarden als samenwerking – gehuisvest worden.

Schoolbestuurlijke samenwerking, onderwijskundige processen en beleidsontwikkelingen kunnen reguliere voortgang vinden. Bedoeld verzamelgebouw zal daar geen belemmeringen voor opwerpen. Sterker, het biedt een omgeving die uitnodigt tot samenwerking, veel meer dan bij verspreid in het voedingsgebied staande scholen. Anderzijds moeten noodzakelijk te achten aanpassingen van het gebouw ten aanzien van volumes, functionaliteit, onderwijskundig beleid, geïnitieerd door

schoolbestuur, de markt of gemeente op grond van een algemeen of onderwijshuisvestingbelang mogelijk blijven.

De ontwikkeling van scholenverzamelgebouwen is een langetermijnbeleid waarop wordt gekoerst op de momenten dat grote investeringen in de onderwijshuisvesting in overweging worden genomen.

5 Scholen

5.1 Emmaschool

Het bouwjaar van de school is 1965. Het renovatierapport geeft aan dat de algehele onderhoudsconditie en de constructieve toestand van het gebouw matig is. In totaliteit verkeert het gebouw in conditieniveau 3 tot 4. Conditieniveau 4 is de classificatie waarbij de afweging rond renovatie gerechtvaardigd is. Schoolgebouw komt hier voor in aanmerking. Vervangende nieuwbouw is een optie.

De school heeft 6 groepsruimten met een bvo van 960 m². De genormeerde aanwezige onderwijsruimte bedraagt 900 m². Op teldatum 1 oktober 2012 had de school 48 leerlingen. De ruimtebehoefte bedraagt 442 m². Per saldo kampt de school nu met een grote leegstand

Conclusie.

De Emmaschool is een gedateerd gebouw, dat op grond van onderhoud en algehele conditie in aanmerking komt voor renovatie of afstoting (vervangende nieuwbouw). Meer dan de helft van de beschikbare ruimte is voor onderwijs niet nodig. Schoolbestuur kampt mede als gevolg daarvan met een negatieve exploitatielast.

5.2 Johan Frisoschool

Het bouwjaar van de school is 1968. Het renovatierapport geeft aan dat de algehele onderhoudsconditie en de constructieve toestand van het gebouw matig is. In totaliteit verkeert het gebouw in conditieniveau 3 tot 4. Conditieniveau 4 is de classificatie waarbij de afweging rond renovatie gerechtvaardigd is. Schoolgebouw komt hier voor in aanmerking. Vervangende nieuwbouw is een optie.

De school heeft 5 groepsruimten met een bvo van 962 m². De genormeerde aanwezige onderwijsruimte bedraagt 785 m². Dit verschil wordt veroorzaakt door een andere ruimte-indeling. Op teldatum 1 oktober 2012 had de school 126 leerlingen. De ruimtebehoefte bedraagt 833 m². In genormeerd opzicht heeft de school ruimtegebrek

Conclusie.

De Johan Frisoschool is een gedateerd gebouw, dat op grond van onderhoud en algehele conditie gerenoveerd of afgestoten (vervangende nieuwbouw) moet worden.

De school kampt met ruimtegebrek.

6. Aanvullende voorzieningen

6.1 kinderopvang Op Kop

Op Kop is in schoolverzamelgebouwen voorstander van een gezamenlijke onafhankelijke partij, die de kinderopvang in het gebouw verzorgd. Zij pleit voor één centrale onafhankelijke voorziening waarin de kinderen voor de beide scholen van 0-12 jaar opgevangen kunnen worden.

6.2 kinderopvang Accrete

Accrete gaat uit van het concept kindcentrum. Dat betekent dat schoolbestuur over ruimte voor kinderopvang wil beschikken. Gelet op een verwachte omvang en rekening houdend met marktontwikkelingen zou één (lokaal)ruimte voor kinderopvang, met nevenruimten voor slaapkamers e.d. één (lokaal)ruimte voor Buiten Schoolse Opvang voldoende zijn.

Schoolbestuur is er mee bekend dat de gemeente voor dergelijke voorzieningen, die overgelaten zijn aan marktpartijen, geen investeringslasten draagt. Hoe deze voorzieningen uiteindelijk zullen worden gefinancierd (investering – huur) laat schoolbestuur voor nader overleg open.

6.3 Stichting Peuterspeelzaal Steenwijkerland / Speelwerk

In de wijk De Gagels is een peuterspeelzaal (Ieneminie) van de Stichting Peuterspeelzaalwerk Steenwijkerland en een kinderopvangvoorziening (Dierenrijk) van Speelwerk gevestigd. Vanuit de harmonisatiegedachte werken beide voorzieningen nauw met elkaar samen. Een scholenverzamelgebouw kan huisvesting bieden voor opvangvoorzieningen van 0 -12 jaar. In die context past een uitnodiging aan de Stichting Peuterspeelzaalwerk Steenwijkerland en Speelwerk om betrokken te worden bij de planvoorbereiding van een scholenverzamelgebouw. Beiden staan positief tegenover een uitnodiging om te betrokken te worden bij de planvoorbereiding.

7. Scholenverzamelgebouw

De schoolbesturen stemmen in met de realisatie van een centrale huisvesting voor leerlingen uit het voedingsgebied De Gagels – Kornputkwartier c.a. Op dit moment zitten er op beide scholen in totaal 174 leerlingen. Het leerlingen aanbod uit De Gagels zal enigszins dalen, anderzijds zal het Kornputkwartier nieuw leerlingenaanbod genereren. Met dat gegeven kan gesteld worden dat het gebouw huisvesting moet bieden aan 2 scholen voor totaal ca. 180 tot 200 leerlingen. Het gebouw geschikt zijn voor uitbreiding voor c.q. realisering van opvangvoorzieningen voor kinderen van 0-12 jaar. Schoolbesturen zijn er mee bekend dat deze voorzieningen door de “markt” moeten worden gefinancierd.

8. Locaties

8.1 Schaepmansstraat-Troelstrastraat

Het totale perceel dat benut kan worden voor onderwijshuisvesting bestaat uit de Johan Frisoschool, aansluitend grasveld en het perceel waarop de gymzaal Troelstrastraat staat. Zodra de sporthal klaar is wordt deze zaal buiten gebruik gesteld en kan worden afgebroken. In totaliteit lijkt op basis van een eerste globale verkenning voldoende ruimte aanwezig te zijn voor de huisvesting van alle leerlingen uit het voedingsgebied.

Gemeente heeft het economisch claimrecht op het perceel van de school en is eigenaar van de overige percelen.

De afstand naar de sporthal bedraagt hemelsbreed 550 m.

Bij handhaving van de huidige scholen zouden er geen specifieke maatregelen worden overwogen met betrekking tot de bereikbaarheid van de leerlingen komend van buiten de wijk De Gagels (o.a. Kornputkwartier). Bereikbaarheid blijft in die zin ongewijzigd. Ter plaatse moet infrastructuur worden aangepast.

8.2 Sportlust

Locatie is gelegen aan de Meppelerweg. Gemeente is geen eigenaar en zal de gronden moeten verwerven.

De locatie ligt wel gunstiger ten opzichte van bijvoorbeeld het Kornputkwartier, dan de locatie Schaepmanstraat-Troelstrastraat, maar ligt feitelijk buiten de wijk De Gagels. Er is geen rechtstreekse verbinding tussen De Gagels en deze locatie. Alle verkeer moet via de Meppelerweg. Onderzoek zou moeten worden gedaan naar de mogelijkheden tot het realiseren van een rechtstreekse verbinding (voet- fietsverkeer) tussen De Gagels en perceel Sportlust.

De afstand naar de sporthal bedraagt hemelsbreed 680 m.

8.3 W. van Engenstraat

Dit is de locatie van de huidige Emmaschool en de school De Wegwijzer. De Wegwijzer zal begin 2014 gaan verhuizen naar de Bredeschool Steenwijk West, zodat dit pand vrij komt. Het perceel is gelegen aan het spoor. Het ligt het meest excentrisch ten opzichte van het voedingsgebied, is kleiner van oppervlakte – het is de vraag of er voldoende ruimte aanwezig is - en er rusten door de aanwezigheid van het spoor beperkingen op.

De afstand naar de sporthal bedraagt hemelsbreed 350 m.

9. Locatiekeuze

Het is niet geheel ondenkbaar dat in de toekomst door bijv. demografische ontwikkelingen de wens ontstaat tot samenvoeging van voedingsgebieden en het maken van grotere eenheden.

Bij het locatieonderzoek kan een afweging worden gemaakt in hoeverre een dergelijk element zou moeten meewegen bij de locatiekeuze.

De drie genoemde locatiemogelijkheden zijn de meest voor de hand liggende; het is geen limitatieve opsomming. De genoemde locaties zijn wat betreft bereikbaarheid, eigendom, bouwomstandigheden et cetera erg verschillend van elkaar. De locatie is dan ook van grote invloed op de kosten. Om deze reden, als voor het verkrijgen van algemeen fiat van alle partijen zal eerst een locatieonderzoek worden verricht. De uitkomst hiervan zal als een voorstel ter instemming worden voorgelegd aan college en gemeenteraad. Pas als de locatie definitief is bepaald zullen de overige activiteiten worden gestart, die nodig zijn voor het formuleren van een kredietvoorstel aan de raad.

10. Vervolgonderzoek en voorbereidingskrediet

Voor de uitwerking van deze doorstartnotie moet nader onderzoek worden gedaan:

- a. Naar de locatie om te komen tot een definitief locatieadvies.
- b. De kosten in beeld brengen die voortvloeien uit de locatie (verwerving, procedures, bereikbaarheid, infrastructuur)
- c. Nadere vaststelling van een globaal programma van eisen voor het schoolverzamelgebouw De Gagels (ruimtebehoefte, opvangvoorzieningen e.d.)
- d. Opstellen van een volledige kostenraming met dekkingsvoorstel
- e. Bouwheerschap, eigendom

Voor deze werkzaamheden is een krediet nodig. Voorgesteld wordt hiervoor € 50.000 beschikbaar te stellen.

11. Advies

- a. Te besluiten voorbereidingen te treffen te komen tot vervangende nieuwbouw voor de Emmaschool en de Johan Frisoschool, met mogelijke toevoeging van opvangvoorzieningen in de vorm van een scholenverzamelgebouw.
- b. De raad voor te stellen hiervoor een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 50.000.
- c. Te besluiten, dat in de voorbereiding eerst onderzoek zal worden gedaan naar een definitieve locatie en deze bestuurlijk door college en raad vast te stellen. Pas daarna de verdere activiteiten op te pakken die nodig zijn om een voorstel voor een realisatiekrediet op te stellen.

Schoolbesturen Op Kop en Accrete onderschrijven deze doorstartnotitie en verzoeken het college conform het advies medewerking te verlenen aan de realisatie van een scholenverzamelgebouw in het voedingsgebied De Gagels en omgeving.

Stichting Op Kop,
Directeur-bestuurder,

Stichting Accrete,
Directeur-bestuurder,

A. Weterings

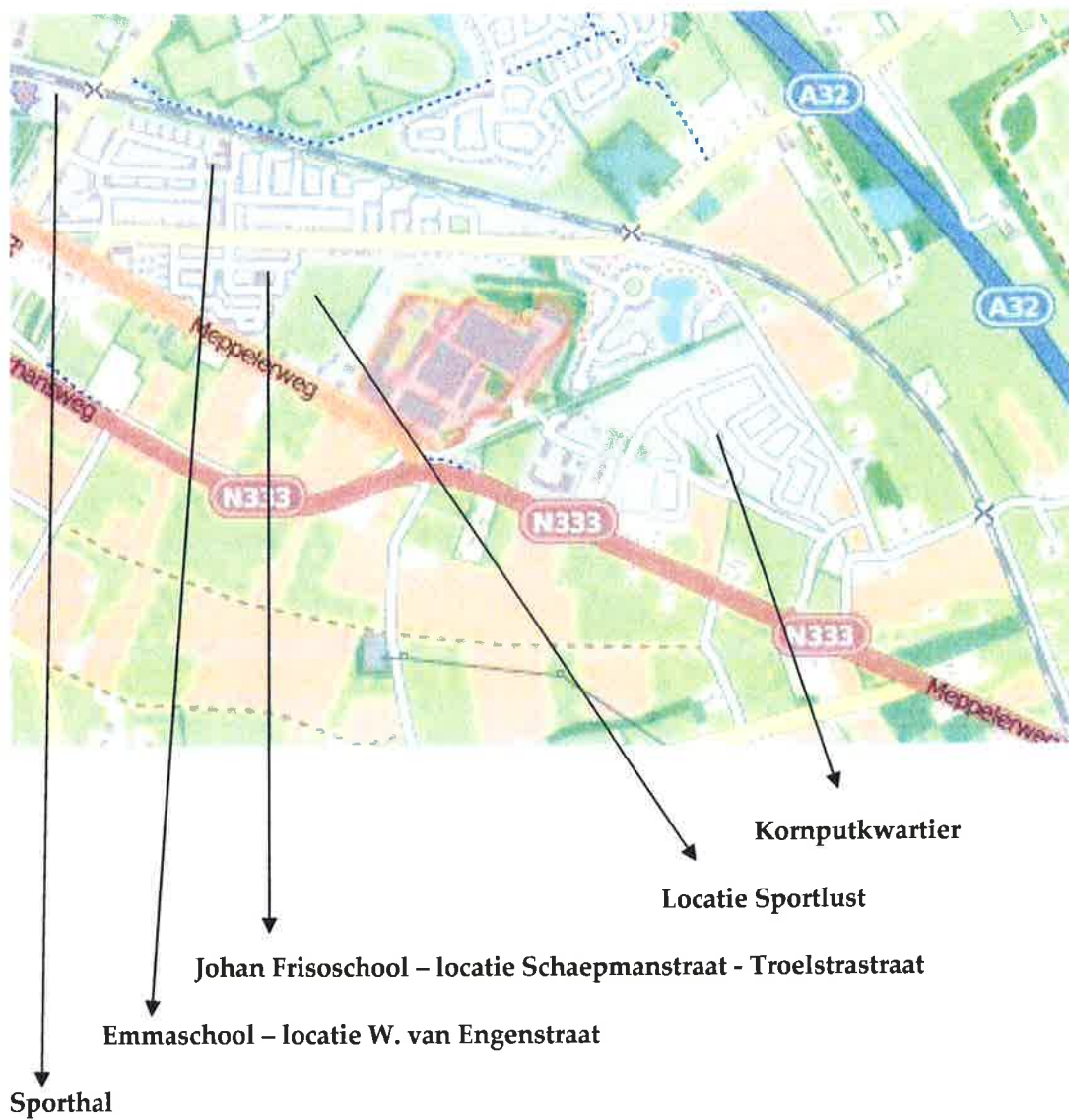
J. Spanjer

Stichting Peuterspeelzaal Steenwijkerland en Speelwerk hebben kennis genomen van deze doorstartnotitie en verzoeken het college betrokken te worden bij de planvoorbereiding van de realisatie van een scholenverzamelgebouw.

St. Peuterspeelzaalwerk Steenwijkerland,

Speelwerk,

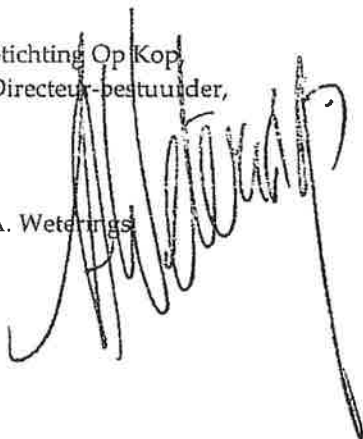
Bijlage

Schoolbesturen Op Kop en Accrete onderschrijven deze doorstartnotitie en verzoeken het college conform het advies medewerking te verlenen aan de realisatie van een scholenverzamelgebouw in het voedingsgebied De Gagels en omgeving.

Stichting Op Kop,
Directeur-bestuurder,

A. Weterings

A large, stylized handwritten signature in black ink, likely belonging to A. Weterings, written over the printed name.

Stichting Accrete,
Directeur-bestuurder,

J. Spanjer

Stichting Peuterspeelzaal Steenwijkerland en Speelwerk hebben kennis genomen van deze doorstartnotitie en verzoeken het college betrokken te worden bij de planvoorbereiding van de realisatie van een scholenverzamelgebouw.

St. Peuterspeelzaalwerk Steenwijkerland,

Speelwerk,

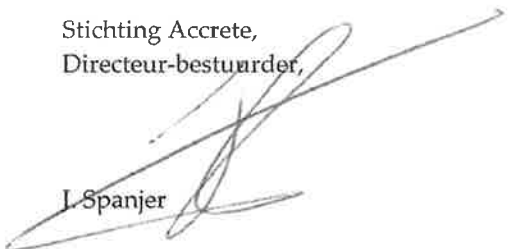
Schoolbesturen Op Kop en Accrete onderschrijven deze doorstartnotitie en verzoeken het college conform het advies medewerking te verlenen aan de realisatie van een scholenverzamelgebouw in het voedingsgebied De Gagels en omgeving.

Stichting Op Kop,
Directeur-bestuurder,

A. Weterings

Stichting Accrete,
Directeur-bestuurder,

I. Spanjer

Stichting Peuterspeelzaal Steenwijkerland en Speelwerk hebben kennis genomen van deze doorstartnotitie en verzoeken het college betrokken te worden bij de planvoorbereiding van de realisatie van een scholenverzamelgebouw.

St. Peuterspeelzaalwerk Steenwijkerland,

Speelwerk,

Ulbe Koopman

Van: Sabine [sabine.pfluger@psz-steenwijkerland.nl]
Verzonden: dinsdag 1 oktober 2013 13:35
Aan: Ulbe Koopman
Onderwerp: herhuisvesting basisscholen
Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Rood
Bijlagen: sabine Pfluger sabine.pfluger@psz-steenwijkerland.nl.vcf

Hallo Ulbe,

zoals jou medegedeeld heb ik vandaag met Liesbeth Nap, interim directeur bij Speelwerk, over de doorstartnotitie in De Gagels gesproken. Wij staan beiden positief tegenover het onderzoek en zullen hieraan meewerken.

Met vriendelijke groet,

Sabine Pflüger-Pengel
Eindverantwoordelijk manager

Tel.nr. 0521-524685
info@psz-steenwijkerland.nl
www.psz-steenwijkerland.nl

